

VENDIM
Nr. 229, datë 15.11.2021

MBI MIRATIMIN E METODOLOGJISË SË LLOGARITJES SË TARIFËS PËR SHËRBIMIN E RIGAZIFIKIMIT PËR OPERATORIN E SISTEMIT TË GNL-SË

Në zbatim të nenit 16, të ligjit nr. 43/2015, “Për sektorin e energjisë elektrike”, të ndryshuar; të neneve 13, 16, pika 1, dhe të nenit 32, pika 1, të ligjit nr. 102/2015, “Për sektorin e gazit natyror”, të ndryshuar; si dhe të neneve 15 dhe 26, të “Rregullores për organizimin, funksionimin dhe procedurat e ERE-s”, miratuar me vendimin nr. 96, datë 17.6.2016, Bordi i Entit Rregullator të Energjisë (ERE), në mbledhjen e tij të datës 15.11.2021, mbasi shqyrtoi relacionin me nr. 140/1 prot., datë 9.11.2021, të përgatitur nga drejtoritë teknike, “Mbi miratimin e Metodologjisë së Llogaritjes të Tarifës për Shërbimin e Rigazifikimit për Operatorin e Sistemit të GNL-së”,

konstatoi se:

- Me vendimin nr. 269, datë 28.12.2020, Bordi i ERE-s vendosi fillimin e procedurës për shqyrtimin e Metodologjisë së Përcaktimit të Tarifës për Shërbimin e Rigazifikimit nga Impiantet e GNL-së.

- Në vijim të kësaj vendimmarrje u bë publikimi në faqen e *web-it* të ERE-s i vendimit të bordit të ERE-s nr. 269/2020, si dhe me shkresën e ERE-s nr. 6/4 prot., datë 8.1.2021 u krye njoftimi në medien e shkruar, dhe u bë botimi i këtij vendimi në Fletoren Zyrtare me nr. 9, datë 19.1.2021.

- ERE, me shkresën nr. 38 prot., datë 11.1.2021, ka njoftuar të gjitha palët e interesit, si: Ministrinë e Infrastrukturës dhe Energjisë (MIE), Autoritetin e Konkurrencës (AK), “Albgaz” sh.a., “Albpetrol” sh.a., “Phoneix Petroleum” sh.a., “C.G.C” sh.p.k., “Balkgaz” sh.p.k., “Tap Ag Albania” sh.p.k., “GSA” sh.p.k. dhe Sekretariatit të Komunitetit të Energjisë.

- Në përfundim të afateve me qëllim marrjen e opinioneve dhe propozimeve, në lidhje me Metodologjinë e Përcaktimit të Tarifës për Shërbimin e Rigazifikimit nga Impiantet e GNL-së, rezultoi se:

- Sekretariati i Komunitetit të Energjisë me *email-in* e datës 20.1.2021 ka dërguar komentet e tij mbi Metodologjinë.

- Autoriteti i Konkurrencës, me shkresën nr. 25/2, datë 23.4.2021 shprehet se: “Kjo procedurë është në mbështetje të nenit 16, të ligjit nr. 43/2015, “Për sektorin e gazit natyror”, të ndryshuar, si dhe të neneve 15 dhe 26, të “Rregullores për organizimin, funksionimin dhe procedurat e ERE-s”, miratuar me vendimin nr. 96, datë 17.6.2016”.

- Shoqëria “Albgaz” sh.a. përcolli komentet e saj me shkresën nr. 11/1 prot., datë 1.5.2021, protokolluar në ERE me nr. 39/2 prot., datë 15.2.2021.

- Ndryshimet që pësoi drafti i metodologjisë mbas diskutimeve në seancën dëgjimore *online* të datës 20.5.2021, midis përfaqësuesve të shoqërisë “Albgaz” sh.a. dhe drejtorive teknike të ERE-s, u ridërguan për konfirmim në mënyrë elektronike më datë 11 qershor 2021, pasi u shqyrtuan edhe pyetjet, komentet dhe sugjerimet e bëra nga përfaqësuesi i Sekretariatit të Komunitetit të Energjisë.

- Metodologjia e Llogaritjes së Tarifës për Shërbimin e Rigazifikimit për Operatorin e Sistemit të GNL-së është ripërgatitur në këndvështrimin e unifikimit të saj me aktet e tjera rregullatore të miratuara, si dhe praktikatat e mëparshme të ndjekura nga ERE, duke reflektuar komentet e palëve të cilat janë në përputhje me legjislacionin në fuqi.

Për gjithë sa më sipër, Bordi i ERE-s

VENDOSI:

1. Miratimin e Metodologjisë së Llogaritjes të Tarifës për Shërbimin e Rigazifikimit për Operatorin e Sistemit të GNL-së (bashkëlidhur).

2. Drejtoria e Tarifave dhe e Çmimeve të njoftojë palët e interesit për vendimin e Bordit të ERE-s.

Ky vendim hyn në fuqi pas publikimit në Fletoren Zyrtare.

Për këtë vendim mund të kërkohej rishikim në ERE, brenda 7 ditëve kalendarike, si dhe mund të bëhet ankim në Gjykatën Administrative Tiranë, brenda 45 ditëve kalendarike nga dita e publikimit në Fletoren Zyrtare.

Ky vendim botohet në Fletoren Zyrtare.

KRYETAR
Petrit Ahmeti

METODOLOGJIA E LLOGARITJES SË TARIFËS PËR SHËRBIMIN E RIGAZIFIKIMIT PËR OPERATORIN E SISTEMIT TË GNL-së

Neni 1 **Baza ligjore**

Kjo Metodologji hartohet në zbatim të neneve 16, pika 1, dhe 32, pika 1, të ligjit nr. 102/2015, “Për sektorin e gazit natyror”, të ndryshuar, si dhe të nenit 26, të “Rregullores për organizimin, funksionimin dhe procedurat e ERE-s”.

Neni 2 **Qëllimi**

Qëllimi i kësaj metodologjie është përcaktimi i kriterëve kushteve dhe i mënyrës së llogaritjes së tarifës për shërbimin e rigazifikimit të realizuar nga operatori i sistemit të GNL-së bazuar në parime të qarta të llogaritjes së kostove që lidhen me këtë shërbim, si dhe detajimi i të dhënave të nevojshme për përcaktimin e tarifave të drejta dhe transparente, në përputhje dhe me parimet dhe rregullat e miratuara në metodologjinë e llogaritjes së tarifave të rrjetit të gazit natyror të miratuara me vendimin e Bordit të ERE-s, si dhe akteve të tjera rregullatore që parashikojnë aktivitetin e operatorit të sistemit të GNL-së.

Neni 3 **Fusha e zbatimit**

3.1 Kjo metodologji do të zbatohet për operatorët e sistemit të GNL-së, të cilët janë persona juridikë, të licencuar nga ERE, dhe:

- a) i përkasin sistemit kombëtar të gazit siç përcaktohet në këtë Metodologji dhe operojnë, mirëmbajnë e zhvillojnë një impiant GNL-je;
- b) kanë marrë miratimin për përdorimin e impianteve ekzistuese të sistemit, në përputhje me nenin 11 dhe nenin 69, të ligjit nr. 102/2015, “Për sektorin e gazit natyror”, të ndryshuar;
- c) u nënshtrohen rregullave të përgjithshme për aksesin dhe sigurimin e shërbimit të rigazifikimit nga impiantet e GNL-së, sipas nenit 68 dhe nenit 74, të ligjit nr. 102/2015, “Për sektorin e gazit natyror”, të ndryshuar;
- d) shkarkojnë dhe rigazifikojnë GNL-në, sipas kontratave të nënshkruara.

Neni 4 **Përkufizime**

Termat e përgjithshëm të përdorur në këtë Metodologji janë marrë nga ligji nr. 102/2015, “Për sektorin e gazit natyror”, të ndryshuar. Ata kanë kuptimet e mëposhtme:

“**Rigazifikim**” është procesi i ngrohjes së GNL-së deri në kthimin e tij në gjendje të gaztë.

“**Impiant GNL-je**” është terminali që përdoret për lëngëzimin e gazit natyror ose importin, eksportin, shkarkimin apo rigazifikimin e GNL-së, përfshirë shërbimet ndihmëse dhe depozitat e përkohshme, të nevojshme për procesin e rigazifikimit dhe livrimin e mëtejshëm në sistemin e transmetimit, pa përfshirë pjesët e terminaleve të GNL-së, që përdoren për depozitim.

“Operator i sistemit të GNL-së” është subjekti, i cili kryen veprimtarinë e lëngëzimit të gazit natyror ose importin, eksportin, shkarkimin e rigazifikimit të GNL-së dhe është përgjegjës për operimin e impiantit të GNL-së.

“Lëngëzim i gazit natyror” është procesi i ftohjes së gazit natyror në kushte normale, deri në temperaturën -163°C, derisa ai të shndërrohet në gaz natyror të lëngëzuar (GNL).

“Metodologji e tarifave” është akti që përcakton kushtet dhe mënyrën e llogaritjes së tarifave të veprimtarive të rregulluara të gazit natyror.

“Tarifë” është çmimi i shërbimit të ofruar nga subjektet që kryejnë veprimtari të rregulluara në transmetimin dhe shpërndarjen e gazit natyror, dhe impiantet e GNL-së, i vendosur në bazë të Metodologjisë së Llogaritjes së Tarifave.

“Baza e Rregulluar e Aseteve (RAB)” është vlera e asetëve fikse në pronësi të operatorit të GNL-së që përdoren për të siguruar shërbimin e hyrjes dhe rigazifikimit në impiantet e GNL-së.

“Periudha rregullatore” është periudha për të cilën tarifat e reja hyjnë në fuqi dhe rregullohen sipas vendimit të marrë nga Enti Rregullator i Energjisë, pas një shqyrtimi të plotë dhe të detajuar të aplikimit të tarifave të paraqitura nga operatori i GNL-së.

“Viti bazë” është viti i parë i periudhës rregullatore.

“Viti i testimit” është një periudhë 12-mujore përpara periudhës rregullatore, e cila përdoret si bazë e përcaktimit të të ardhurave të kërkuara për vitin bazë.

“Faktori i përmirësimit të eficiencës (faktori X)” është përqindja vjetore e reduktimit në koston e shërbimit të lëngëzimit të gazit natyror, që rezulton nga përmirësimet, efienca e shërbimit dhe përmirësimet në teknologji.

Neni 5

Parimet e vendosjes së tarifave

5.1 Përcaktimi i tarifave sipas kësaj Metodologjie do të bazohet në metodën e Normës së Kthimit të Pritshme të Investimit (RoR). Operatorit të sistemit të GNL-së do t'i lejohet të mbulojë kostot e justifikuara për rrjetin, si dhe një kthim mbi investimin. Pas hyrjes në operim, nëse periudha rregullatore do të jetë më shumë se një vit, atëherë përcaktimi i tarifave sipas kësaj Metodologjie do të bazohet në metodën e çmimit tavan *Price Cap*.

5.2 Tarifat do të vendosen sipas parimit të kostove të drejta dhe të arsyeshme.

5.3 Operator i sistemit të GNL-së do të zbatojë rregullat e kësaj Metodologjie për qëllimin e përcaktimit të tarifave nga ERE.

5.4 ERE do të miratojë tarifat e shërbimit të rigazifikimit për operatorin e sistemit të GNL-së, kur të plotësohen kushtet dhe parimet e kësaj Metodologjie.

5.5 Tarifat e shërbimit të rigazifikimit për operatorin e sistemit të GNL-së të miratuar nga ERE do të jenë të vlefshme për një periudhë ushtrimore (1-vjeçare), për periudhën e parë rregullatore, si dhe do të jenë në përputhje me periudhën rregullatore të zbatuar për operatorët e rrjetit të transmetimit dhe të shpërndarjes.

5.6 Shmangia nga çdo parashikim i kësaj Metodologjie do të çojë në refuzimin nga ERE të aplikimit për tarifë të Operatorit të sistemit të GNL-së.

5.7 Tarifat e shërbimit të rigazifikimit për operatorin e sistemit të GNL-së do të llogariten dhe do të miratohen nga ERE në bazë të kostove të argumentuara që Operator i sistemit të GNL-së përdor për realizimin e aktivitetit dhe që janë në përputhje me këtë Metodologji.

5.8 Kostot dhe tarifat e shërbimit të rigazifikimit për operatorin e sistemit të GNL-së do të llogariten në bazë të të dhënave të përfituara nga viti i mëparshëm i aktivitetit të operatorit të rrjetit.

5.9 Për operatorin e shërbimit të rigazifikimit, i cili operon për here të parë, vlerësimi i kostove të shërbimit të rigazifikimit për periudhën pasardhëse do të mbështetet bazuar në realizimin dhe parashikimin e kostove dhe të shpenzimeve të argumentuara për vitin aktual.

5.10 Tarifat e shërbimit të rigazifikimit për operatorin e sistemit të GNL-së do të pasqyrojnë kostot e shërbimit.

5.11 Tarifat e shërbimit të rigazifikimit për operatorin e sistemit të GNL-së do të llogariten në mënyrë të tillë, që në fund të periudhës rregullatore, diferenca ndërmjet kostove reale të shërbimit (të ardhurave të realizuara) dhe atyre të lejuara nëpërmjet tarifës të jetë sa më e vogël.

5.12 Tarifat e shërbimit të rigazifikimit për operatorin e sistemit të GNL-së duhet të nxisin përdorimin me eficiencë të aseteve të GNL-së.

5.13 Kostot e lejuara që kanë shërbyer për përcaktimin e tarifave së shërbimit të rigazifikimit duhet të jenë transparente për të gjithë përdoruesit.

5.14 Tarifat e shërbimit të rigazifikimit për operatorin e sistemit të GNL-së duhet t'i lejojnë operatorit të sistemit të GNL-së të përfitojë normën e lejuar të kthimit mbi bazën e rregulluar të aseteve të miratuara nga ERE.

Neni 6

Të ardhurat e kërkuara për shërbimin e rigazifikimit të GNL-së

6.1 Të ardhurat e kërkuara llogariten çdo vit dhe përfshijnë kostot e operative dhe kapitale të aktivitetit të rigazifikimit, bazuar në informacionin kontabël, sipas standardeve kombëtare të kontabilitetit.

6.2 Të ardhurat e kërkuara për mbulimin e shërbimit të rigazifikimit të GNL-së për çdo vit të periudhës rregullatore, do të jenë të barabarta me shumën:

- a) kthimin mbi kapitalin e investuar neto të njohur nga rregullatori;
- b) amortizimin;
- c) kostot e njohura të operimit (OPEX);
- d) kostot e rimontimit të impiantit nëse ka.

Nëse periudha rregullatore do të jetë më shumë se njëvjeçare, atëherë në të ardhurat e kërkuara do të konsiderohen dhe:

- a) të ardhurat e zbritshme të vitit t-2;
- b) korrigjime të të ardhurave të periudhave të ndryshme në periudhën t.

6.3 Në rast se ofrimi i shërbimit fillon gjatë vitit, vlera e të ardhurave të njohura përcaktohet në përputhje me ditët në të cilat shërbimi vihet aktualisht në dispozicion.

6.4 Operator i sistemit të GNL-së gjatë procesit të aplikimit për tarifë duhet të paraqesë diferencat në të ardhurat e kërkuara, që rezultojnë nga pasqyrat financiare me të ardhurat e lejuara, për rezultatet paraprake në lidhje me vitin t-1. Këto diferenca në (+) ose (-) që vijnë nga periudhat e mëparshme rregullatore do të konsiderohen si të arsyeshme dhe do të përfshihen në të ardhurat e kërkuara të periudhës që rishikohet t.

Neni 7

Kthimi në kapitalin e investuar

7.1 Njohja e vlerës së aseteve fikse bëhet me kusht që investimet përkatëse të jenë në përputhje me efikasitetin dhe sigurinë e sistemit.

7.2 Për qëllimin e përcaktimit të kapitalit të njohur neto, të investuar për vitin e testimit për operatorin e sistemit të GNL-së:

- a) llogaritet vlera e aseteve fikse neto;
- b) shtohet vlera e kapitalit të punës neto, ose 1/12 e OPEX-it në mungesë të kostove historike;
- c) zbritet vlera e aseteve të përfituara nëpërmjet dhurimit ose të ndërtuara me burime financiare të konsumatorëve të gazit të lëngshëm;
- d) zbritet vlera e granteve kapitale të disbursuara në çdo vit nga organet publike ose private për ndërtimin e infrastrukturës.

7.3 Për qëllimin e përcaktimit të vlerës së aseteve fikse neto për operatorin e sistemit të GNL-së do të zbatohet formula:

$$\mathbf{RAB = A + B + C - D}$$

ku:

A – do të jetë vlera e mbetur e aseteve fikse të trupëzuara të nevojshme për operimin e GNL-së të llogaritura me koston historike të blerjes në fillim të periudhës rregullore në vitin;

(t-2) (pas zbritjes së shumës së amortizimit të aseteve);

B – vlera e aseteve që priten të hynë në operim në vitin **(t-1)**;

C – shtesat e reja të investimeve që parashikohen të realizohen në vitin **(t)**;

D – do të llogaritet vlera e amortizimit, sipas metodës së jetëgjatësisë së asetit, që buron nga shumat e produkteve të rritjeve të kapitalit të përmendura në pikën **“B”** dhe **“C”** për përqindjet përkatëse të amortizimit.

7.4 Operator i sistemit të GNL-së që kryen shërbimin e rigazifikimit përmes infrastrukturave në pronësi të subjekteve të ndryshme, llogarit të ardhurat e referencës, duke marrë parasysh, për qëllime të llogaritjes së aktiveve fikse, të dhënat nga pasqyrat financiare të këtyre subjekteve.

7.5 Gjatë periudhës rregullore, pas vitit të testimit, pjesa e të ardhurave që mbulon kthimin e kapitalit të njohur të investuar përditësohet duke marrë parasysh:

a) investimet e hyra në operim gjatë vitit paraardhës të vitit të paraqitjes së propozimit tarifor t-1;

b) investimet që priten të hyjnë në operim në vitin e prezantimit të propozimit të tarifave, në bazë të rezultateve paraprake;

c) grante për shpenzime kapitale të marra për realizimin e investimeve;

d) rritjen e amortizimit në bazë të jetëgjatësisë së aseteve fikse.

7.6 Kthimi i lejuar mbi kapitalin pas taksave do të merret norma bazë e interesit, si dhe një premium për riskun specifik të operatorit të sistemit të GNL-së. Norma bazë e interesit merret vlera e bonove të thesarit të publikuara nga Banka e Shqipërisë.

7.7 Kthimi mbi kapitalin pas taksave do të vendoset nga ERE, dhe do të publikohet në fillim të vitit në të cilin operatori i sistemit të GNL-së fillon aktivitetin.

Neni 8

Amortizimi i lejuar

8.1 Për qëllimet e përcaktimit të amortizimit të lejuar për vitin **t**, operator i sistemit të GNL-së:

a) llogarit asetet fikse bruto të kategorive individuale të aseteve në operim deri më 31 dhjetor të atij viti;

b) zbret nga asetet fikse bruto të kategorive individuale të aseteve të përfthuara nëpërmjet granteve;

c) përcakton amortizimin vjetor si një raport i vlerës së përmendur në shkronjën **“a”** dhe **“b”**, për secilën kategori të asetit, ndaj jetëgjatësisë së asetit ose jetëgjatësisë së përcaktuar nga rregullatori;

d) shton amortizimin vjetor të përmendur në shkronjën **“c”** amortizimit të akumuluar për periudhat paraardhëse.

Neni 9

Kostot operative

9.1 Pjesa e të ardhurave për të mbuluar kostot operative përcaktohet për vitin kur Metodologjia të jetë e aplikueshme nga shoqëritë, në bazë të kostove operative të shkaktuara nga operatori i sistemit të GNL-së. Kostot aktuale të operimit përfshijnë të gjithë zërat e kostove të një natyre të përsëritur, faktike dhe që i atribuohen shërbimit të rigazifikimit dhe GNL-së dhe përcaktohen në bazë të llogarive vjetore, sipas pasqyrave financiare të audituara.

9.2 Në rast të diferencave të konsiderueshme të tepërta ndërmjet zërave të artikujve të kostos së kërkuar për periudhën rregullore **t** dhe atyre të ndodhura në vitet e mëparshme, dhe ku nuk justifikohen nga kompania e rigazifikimit/GNL, kostot aktuale të funksionimit, do të përcaktohen bazuar në një mesatare të këtyre kostove në vitet e mëparshme, duke përjashtuar ato kosto që nuk kanë natyrë përsëritëse dhe që nuk janë të argumentuara apo të arsyeshme.

9.3 Kostot aktuale do të llogariten sipas formulës:

$OPEX = C \text{ mirëmbajtje} + C \text{ paga} + C \text{ përgjithshme} + C \text{ energjie} + C \text{ kostot, në lidhje me gazin ftohës/mbushës} + C \text{ konsumi teknologjik dhe humbjet në procesin e rigazifikimit}$
ku:

C mirëmbajtje – përfshin kostot e operimit (mirëmbajtje, shërbime, riparime dhe të tjera);

C paga – përfshin kostot e operimit (kostot e personelit);

C përgjithshme – përfshin shpenzime të përgjithshme (qira, siguracione dhe të tjera);

C energjie – përfshin kostot e energjisë elektrike;

C kostot në lidhje me gazin ftohës/mbushës – kostot në lidhje me gazin ftohës/mbushës, i cili shërben si rezervë dhe është i domosdoshëm nga ana teknologjike për të mundur realizimin e rigazifikimit, do të përcaktohet i barabartë me vlerën e blerjes që rezulton nga procedurat që respektojnë parimin e efektivitetit të kostos së blerjeve të bëra;

C konsumi teknologjik dhe humbjet në procesin e rigazifikimit – kostot për të mbuluar vetëkonsumin dhe humbjet në procesin e rigazifikimit.

ERE do të vlerësojë nëse këto kosto janë të arsyeshme dhe të justifikuar.

9.4 Pjesa e të ardhurave totale të kërkuara për shërbimin e rigazifikimit, që u atribuohen kostove operative:

a) për vitin e parë të ofrimit efektiv të shërbimit të rigazifikimit, të ardhurat e kërkuara propozohen nga operator i sistemit të GNL-së dhe i nënshtrohen verifikimit nga ERE. Ky propozim duhet të përfshijë të dhëna të krahasueshme ose dëshmi të që provojnë përpjekjet për minimizimin e kostove, si dhe:

i. dallimin, për secilin artikull të kostos operative, midis kostove fikse dhe variabile,

ii. çdo dallim midis kostove operative që u atribuohen drejtpërdrejt funksionimit, impiantit dhe kostove administrative dhe strukturore;

b) për vitet e periudhës rregullore pas fillimit të ofrimit të shërbimit, përcaktohet duke filluar nga vlerësimi i propozuar nga operatori i sistemit GNL-së, nga disponueshmëria e të dhënave përfundimtare, në lidhje me kostot aktuale të funksionimit, që mund të nxirren nga pasqyrat financiare, që përfaqëson një vit të plotë, bazuar në pasqyrat financiare të audituara për vitin e kaluar dhe llogaritë e unifikuara të paraqitura në përputhje me rregulloren përkatëse.

9.5 Në rastet kur periudha rregullore është disavjeçare atëherë tarifa e shërbimit të rigazifikimit për operatorin e sistemit të GNL-së për vitet pas vitit bazë do të korrigjohet, si më poshtë:

Për vitin e dytë të ciklit të vlerësimit të tarifave (viti 2), tarifa mesatare për vitin bazë shumëzohet me faktorin vjetor të rregullimit:

$$A = (1 + RPI - X)$$

A – është faktori i rregullimit vjetor;

RPI – është norma e inflacionit për çmimet e konsumit e parashikuar për vitin e 2-të nga Banka e Shqipërisë ose INSTAT-i.

- ERE do të përcaktojë faktorin X si përqindje vjetore e reduktimit në koston e shërbimit të lëngëzimit të gazit natyror, që rezulton nga efienca e shërbimit dhe përmirësimet në teknologji.

- Për periudhën e parë rregullore faktori X do të jetë zero.

9.6 Operator i sistemit të GNL-së mund të paraqesë një kërkesë për aktivizimin e parametrit **Y** për të mbuluar kostot që rezultojnë nga ngjarje dhe ndryshime të jashtëzakonshme dhe të paparashikueshme nga rregullatori. Operator i sistemit të GNL-së duhet të demonstrojë se këto kosto janë në rritje krahasuar me kostot aktuale të konsideruara në vitin bazë, po ashtu duhet të demonstrojë paparashikueshmërinë aktuale dhe natyrën e jashtëzakonshme të ngjarjeve të konsideruara; dhe të demonstrojë çdo aktivitet të ndërmarrë, kostot përkatëse në vitin bazë, si dhe aktivitetet shtesë që bëhen të nevojshme në zbatim të ndryshimeve të pritshme, qoftë ato dhe nga ndryshimet e akteve ligjore.

10.1 Për qëllimet e njohjes së investimeve të bëra në të ardhurat e kërkuara, operatorit të sistemit të GNL-së, i cili parashikon të ndërtojë një kapacitet të rigazifikimit, i kërkohet të paraqesë një analizë kosto-përfitim të investimit tek ERE, të zhvilluar në përputhje me kriteret e përgjithshme të rregullores së paraqitjes dhe miratimit të planit të investimeve nga operatorët e transmetimit dhe të shpërndarjes së gazit natyror dhe duke u mbështetur në udhëzimet e përcaktuara nga aktet rregullatore për vlerësimin e ndërhyrjeve të zhvillimit të rrjetit të transmetimit të gazit natyror.

ERE, pas vlerësimeve të këtyre investimeve, do të vendosë nëse do të pranojë ose jo përfshirjen e tyre në tarifë, në mënyrë që të sigurojë qëndrueshmëri midis nivelit të shërbimit të kryer dhe nivelit të kthimit të njohur.

10.2 Për qëllime të llogaritjes së të ardhurave referuese për vitin e parë të shërbimit të rigazifikimit **t**, kompanitë llogarisin pjesët vjetore të të ardhurave, në lidhje me kthimin e kapitalit neto të investuar dhe amortizimin ekonomiko-teknik, bazuar vlerës së rritjes së kapitalit, në lidhje me asetet fikse në operim të reflektuara në pasqyrat financiare për vitin në të cilin është paraqitur propozimi për tarifa për periudhën **t-1**.

Neni 11

Llogaritja e tarifës për shërbimin e rigazifikimit

11.1 Në çdo vit të ciklit të shqyrtimit të tarifës, tarifa për shërbimin e rigazifikimit është e barabartë me:

$$T = (C \text{ kapitale} + C \text{ operative})/S$$

T – tarifa e shërbimit të rigazifikimit e shprehur në lekë/m³ liquid LNG dhe lekë/kwh;

S – sasia vjetore e kontraktuar shprehur në m³ liquid LNG dhe kwh.

Neni 12

Aplikimi për tarifë

12.1 Bazuar në këtë Metodologji, operator i sistemit të GNL-së do të paraqesë në ERE një kërkesë për miratimin e tarifave të reja, jo më vonë se 6 muaj para hyrjes së tyre në fuqi.

12.2 Në aplikim, operator i sistemit të GNL-së do të paraqesë në ERE të gjitha të dhënat e nevojshme për kostot e impiantit të GNL-së.

Neni 13

Kërkesat për publikun

Operator i sistemit të GNL-së do të publikojë tarifat e shërbimit të rigazifikimit të miratuara nga ERE, 15 ditë përpara hyrjes së tyre në fuqi, në përputhje me përcaktimet e pikës 8, të nenit 33, të ligjit 102/2015, “Për sektorin e gazit natyror”, të ndryshuar.

Neni 14

Dokumentacioni

14.1 Propozimi për tarifën e rigazifikimit të operatorit të sistemit të GNL-së duhet të përmbajë:

1. Raportin e plotë të auditimit të pasqyrave financiare;
2. Një përshkrim mbi të ardhurat dhe shpenzimet për të gjithë periudhën e mbyllur ushtrimore, si dhe:
 - a) shumën e të ardhurave të referencës R_r;
 - b) përbërësit shtesë të të ardhurave nëse rezultojnë nga PF-ja
 - c) tarifat e referuara në nenin 10;
 - d) vlerën e kapacitetit teknik të impiantit;
 - e) kushtet tekniko-ekonomike për sigurimin e shërbimeve shtesë, nëse parashikohet të ketë konsumin dhe humbjet në procesin e rigazifikimit të regjistruar, në termat e GNL-së dhe

mundësisht të energjisë elektrike, gjatë vitit paraardhës dhe përqindjes relative të GNL-së të shkarkuar në terminal;

f) konsumi i vlerësuar dhe humbjet në procesin e rigazifikimit, në termat e GNL-së dhe mundësisht të energjisë elektrike, së bashku me detajet e kushteve të pritshme të funksionimit të terminalit, të përcaktuara, gjithashtu, në bazë të të dhënave historike dhe supozimeve të tjera përkatëse të konsideruara për qëllimet e vlerësimit;

g) detajet e kritereve të përdorura për të bërë ndarjen e mundshme midis:

i. sasitë e energjisë elektrike ose GNL-së të disponueshme për prodhimin e energjisë elektrike për funksionimin themelor të terminalit, duke marrë parasysh fuqinë mesatare të përdorur për funksionimin themelor të terminalit;

ii. sasitë e energjisë elektrike ose GNL-së të shoqëruara me konsumin dhe humbjet në procesin e rigazifikimit;

iii. listën e llogarive të unifikuara;

iv. pasqyrat financiare për vitin e testimit, si dhe të periudhës aktuale;

v. krahasimin e kostove të lejuara dhe atyre të rezultuara;

vi. çdo dokument justifikues të shpenzimeve të jashtëzakonshme apo që nuk kanë natyrë përsëritëse.

3. Përshkrim të hollësishëm të ndërhyrjeve të planifikuara dhe koston relative të investimeve të ndara sipas kategorisë së aseteve.

4. Çdo rritje në kapacitetin e rigazifikimit kohët e vlerësuara për realizimin e këtyre investimeve.

5. Diferencën midis të ardhurave të lejuara dhe atyre të realizuara në fakt, për të mundësuar korrigjimin e të ardhurave në periudhën pasardhëse.

Neni 15

Interpretimi

Në rast se, një çështje nuk është trajtuar në këtë Metodologji, ERE do të vendosë rast pas rasti dhe do të nxjerrë udhëzimet sipas kërkesave përkatëse.

Neni 16

Amendime të Metodologjisë

Kjo Metodologji është objekt rishikimi me vendim të Bordit të ERE-s, në përputhje me ligjin nr. 102/2015, “Për sektorin e gazit natyror”, të ndryshuar dhe “Rregulloren për organizimin, funksionimin dhe procedurat e ERE-s”.

Neni 17

Dispozita përfundimtare

1. Kjo Metodologji u miratua me vendimin e Bordit të ERE-s nr. 229, datë 15.11.2021.

2. Kjo Metodologji hyn në fuqi pas publikimit në Fletoren Zyrtare.